

Необхідно збільшити асортимент мисливської фауни в угіддях підприємства. Тому пропонуємо в мисливські угіддя інтродукувати:

- оленя благородного (10 особин);
- оленя плямистого (10 особин);
- сарну (10 особин);
- муфлона (10 особин).

Для забезпечення нормальних та оптимальних умов розвитку популяцій мисливських тварин пропонуємо відстріл хижих та шкідливих тварин і птахів, які наносять шкоду мисливським тваринам.

Список використаних джерел

1. Бондаренко В.Д. Біотехнія. Навчальний посібник. Ч. 2. – Львів: Престиж Інформ, 2002. – 348 с.
2. Екологічна безпека Вінниччини [Монографія] / За заг. ред. Олександра Мудрака. – Вінниця: ВАТ “Міська друкарня” – 2008. – 456 с.
3. <http://vinagroliis.com/> - офіційний сайт вінницького обласного комунального спеціалізованого лісогосподарського підприємства «Віноблагроліс».
4. <https://uk.wikipedia.org/wiki> – офіційний сайт Вікіпедії.
5. www.vineso.gov.ua – офіційний сайт Департаменту агропромислового розвитку, екології та природних ресурсів Вінницької ОДА.

УДК 504.6

Сорочан Світлана Володимирівна, магістр спеціальності “Екологія”, КВНЗ “Вінницька академія неперервної освіти”.

Науковий керівник: **Рябокоть О.В.** – кандидат географічних наук, доцент кафедри екології, природничих та математичних наук КВНЗ “Вінницька академія неперервної освіти”.

ОЦІНКА ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ ПЛАНОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ РОЗРОБКИ ПРИБУЗЬКОГО РОДОВИЩА БУДІВЕЛЬНОГО ПІСКУ У ВІННИЦЬКОМУ РАЙОНІ

Анотація. В статті проведено оцінку впливу планової діяльності по видобутку піску будівельного на Прибузькому родовищі в межах Вінницького району Вінницької області. Встановлено, що основними забруднителями будуть задіяний автомобільний транспорт та побутові відходи, які будуть формуватися в результаті роботи видобувного кар'єру. На інші компоненти природного середовища вплив буде допустимий або взагалі відсутній.

Ключові слова: родовище; пісок будівельний; вплив; видобувна діяльність; забруднення.

Summary. The article assesses the impact of planned activity on the extraction of construction sand at Pribuzhskoye field within the Vinnytsia district of Vinnytsia region. It has been determined that the main pollutants will be road transport and household waste, which will be generated as a result of mining operations. Other environmental components will be admissible or absent.

Key words: field; building sand; influence; mining activities; pollution.

Постановка проблеми. Відповідно до пункту 2 статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» видобування корисних копалин, крім корисних копалин місцевого значення, які видобуваються землевласниками чи

землекористувачами в межах наданих їм земельних ділянок з відповідним цільовим використанням підлягає оцінці впливу на довкілля [2].

Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища», визначає загальні вимоги в галузі охорони навколишнього середовища при розміщенні, проектуванні, будівництві, введенні в експлуатацію, експлуатації, консервації, споруд та інших об'єктів.

Об'єкт дослідження – планова діяльність видобування піску в Прибузькому родовищі Вінницького району Вінницької області.

Предмет дослідження – чинники, які визначають вплив видобування піску в Прибузькому родовищі Вінницького району Вінницької області на стан навколишнього природного середовища.

Мета роботи – запропонувати ефективну систему оцінки впливу на навколишнє природне середовище від видобування піску в Прибузькому родовищі Вінницького району Вінницької області.

ТОВ «НАДРОБУДСЕРВІС» планує здійснювати видобування будівельного піску на Прибузькому родовищі. Добування Прибузького родовища піску будівельного буде здійснюватися відкритим способом. Прибузьке родовище пісків виявлене в 1977 році і розвідано в 1977-1980 роках Правобережною експедицією ВО «Північукргеологія». Родовище розроблялось з 1980 року. За результатами лабораторних та технологічних випробувань встановлено, що піски родовища у природному заляганні не відповідають вимогам ДСТУ 8736-86 за вмістом пилюватих і глинистих часток, та придатні за умови збагачення для виробництва кладочних і штукатурних розчинів.

Запаси пісків затверджені протоколом УрктКЗ від 06.08.1981 № 4119, в кількості 2915 тис. м³ за категорією С₁ (пісок будівельний). Проектна річна потужність кар'єру з видобутку піску – 134 тис. м³ [1, 4].

Потенційними джерелами впливу на навколишнє середовище при розробці родовища є гірничі роботи та робота механізмів в кар'єрі. Негативний вплив гірничих робіт на довкілля проявляється в порушенні рельєфу місцевості з утворенням виїмки, погіршенні якості земельної ділянки, забрудненні атмосферного повітря пилом. Робота механізмів та транспорту буде створювати шум, забруднювати атмосферне повітря відпрацьованими газами та пилом. Всі вказані джерела впливу на довкілля являються неорганізованими і будуть проявлятися лише в межах кар'єру та його санітарно-захисної зони [1, 3, 4].

Основними джерелами забруднення атмосферного повітря при функціонуванні кар'єру будуть викиди від:

- виконання розкривних та добувних робіт за допомогою землерийної техніки;
- навантажувально-перевантажувальних робіт;
- двигунів автотранспорту, який працюватиме у кар'єрі;
- обладнання для ремонту техніки.

Викиди забруднюючих речовин при згоранні палива від двигунів внутрішнього згорання спецтехніки під час розкривних роботах ґрунтово-рослинного ґрунту розраховується у відповідності з питомими показниками:

Витрати дизельного пального складають 4 т/рік (табл. 1).

Таблиця 1 - Перелік викидів в атмосферне повітря під час розкривних робіт

Забруднююча речовина	Питомий показник	Викиди в атмосферу	
		г/с	т/рік
Азоту діоксид	0,04 т/т	0,089	0,160
Сажа	15,5 кг/т	0,036	0,064
Ангідрид сірчистий	0,02 т/т	0,044	0,080
Оксид вуглецю	0,1 т/т	0,222	0,400
Вуглеводні	0,03 т/т	0,067	0,120
Бенз/а/пірен	0,32 г/т	0,0000006	0,000001

Час роботи спецтранспорту при розкривних роботах ґрунтово-рослинного ґрунту – 500 годин.

Рух спецтранспорту в кар'єрах обумовлений виділенням пилу. Пил виділяється в результаті взаємодії колес з полотном дороги та здуву з її поверхні матеріалу, завантаженого в кузов машини.

При роботі кар'єрного транспорту протягом 260 днів валові викиди складуть 0,015 т/рік (0.002 г/с x 3600 x 2080 :106) де: С1 – коеф., який враховує середню вантажопідйомність одиниці транспорту =1,3 (середня вантажопідйомність транспорту –15 т).

Також проведено розрахунок викидів забруднюючих речовин при проведенні зварювальних робіт. Витрати зварювальних електродів марки АНО-4 складають 0.240 тонн. В ході зварювально – наплавочних робіт в повітряний басейн потрапляють оксиди заліза і оксиди марганцю. Кількість забруднюючих речовин, які утворюються при зварювальних роботах доцільно привести до витрати зварювальних матеріалів, так як ці процеси нестабільні в часі.

В процесі газополум'яного зварювання з використанням пропан-бутану в повітряний басейн виділяються такі забруднюючі речовини, як: оксиди заліза, оксиди марганцю, окис вуглецю та оксиди азоту.

Стан атмосферного повітря в межах впливу Прибузького родовища піску будівельного, як окремого об'єкту надрокористування розташованого у Вінницькому районі, Вінницької області, 0,5 км на північний захід від с. Прибузьке, в 10 км на південний захід від залізничної станції Вінниця є задовільним.

Висновки. Аналіз результатів розрахунків показав, що концентрації забруднюючих речовин, що утворюються на межі санітарно-захисної будуть складати:

- Пил неорганічний, з вмістом діоксиду кремнію в %: - 70-20 (шамот, цемент і ін.) – 0,94 ГДК, у тому числі фон – 0,1 ГДК, вклад джерел об'єкту – 0,84 ГДК;

- Сажа -0,47 ГДК, у тому числі фон–0,1 ГДК, вклад джерел об'єкту - 0,37 ГДК;

- по азоту діоксиду – 0,80 ГДК, у тому числі фон – 0,09 ГДК, вклад джерел об'єкту 0,71 ГДК;

- по діоксиду сірки – 0,18 ГДК, у тому числі фон – 0,04 ГДК, вклад джерел

об'єкту 0,14 ГДК;

- по вуглеводним насиченим С12-С19 (розчинник РПК-26611 і ін.) у перерахунку на сумарний органічний вуглець – 0,51 ГДК, у тому числі фон – 0,4 ГДК, вклад джерел об'єкту 0,11 ГДК;

- по групі сумації 31 – 0,98 ГДК, у тому числі фон – 0,13 ГДК, вклад джерел об'єкту 0,85 ГДК.

Аналіз результатів розрахунків забруднення повітряного басейну викидами від стаціонарних та пересувних джерел показав, що перевищення санітарних норм відсутні по всім речовинам, які підлягають розрахункам.

Список використаних джерел

1. Екологічна безпека Вінниччини [монографія] / за заг. ред. О. Мудрака. – Вінниця: Міська друкарня, 2008. – 456 с.

2. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» - Доступ з екрану: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19>

3. Мельников Н. В., Реентович Э. И., Симкин Б. А. и др. Теория и практика открытых разработок. - М.: Недра, - 636 с.

4. Мосинец В. Н., Грязнов М. В. Горные работы и окружающая среда. - М.: Недра, 1978. - 191 с.

УДК 504.6

Савчук Юрій Васильович, магістр спеціальності “Екологія”, КВНЗ “Вінницька академія неперервної освіти”.

Науковий керівник: **Рябокоть О.В.** – кандидат географічних наук, доцент кафедри екології природничих та математичних наук КВНЗ “Вінницька академія неперервної освіти”.

ОЦІНКА ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ ПЛАНОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ РОЗРОБКИ ПРИБУЗЬКОГО РОДОВИЩА БУДІВЕЛЬНОГО ПІСКУ У ВІННИЦЬКОМУ РАЙОНІ

Анотація. В статті проведено оцінку впливу планової діяльності по видобутку мігматитів на Соломирському родовищі в межах Літинського району Вінницької області. Встановлено, що основними забруднителями будуть задіяний автомобільний транспорт, дробильні установки та побутові відходи, які будуть формуватися в результаті роботи видобувного кар'єру. На інші компоненти природного середовища вплив буде гранично допустимий або взагалі мізерним.

Ключові слова: родовище; пісок будівельний; вплив; видобувна діяльність; забруднення.

Summary. The article assesses the impact of planned activities on the extraction of migmatites in the Solomir field within the Litinsky district of Vinnytsia region. It has been determined that the main pollutants will be road transport, crushing plants and household waste, which will be generated as a result of the mining career. The impact on the other components of the environment will be extremely acceptable or negligible.

Key words: field; building sand; influence; mining activities; pollution.

Постановка проблеми. Гірничодобувне виробництво має важливу роль не тільки для інших галузей промисловості, а й для економіки в цілому. Необхідність використання корисної копалини магматиту пов'язана з потребою